

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.3.2019
COM(2019) 115 final

2019/0064 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Ameerika Troopikatuunide Komisjonis (IATTC) ja rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu (AIDCP) osaliste koosolekul võetav seisukoht ning tunnistatakse kehtetuks otsus 10126/14

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Ameerika Troopikatuunide Komisjonis (IATTC) ja rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu (AIDCP) osaliste koosolekul võetav seisukoht ajavahemikuks 2019–2023 seoses meetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Antigua konventsioon ja rahvusvaheline delfiinikaitseprogramm

Ameerika Ühendriikide ja Costa Rica Vabariigi vahelise 1949. aasta konventsiooniga moodustatud Ameerika Troopikatuunide Komisjoni tugevdamise konventsiooni (Antigua konventsioon) eesmärk on IATTC loomise teel tagada Antigua konventsiooniga hõlmatud kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine. Antigua konventsioon jõustus 10. oktoobril 2008.

Rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu (AIDCP) eesmärk on AIDCP osaliste koosolekul kokkukutsumise teel järk-järgult vähendada delfiinide tahtmatut surmamist Antigua konventsiooni alal, kuni see probleem on täielikult kõrvaldatud. Antigua konventsiooni artikli XIV kohaselt on IATTC-l keskne koht lepingu rakendamise koordineerimisel ja AIDCP raames võetavate meetmete rakendamisel. Leping jõustus 15. veebruaril 1999. aastal.

Liit on IATTC ja AIDCP osaline, olles heaks kiitnud Antigua konventsiooni ja AIDCP vastavalt nõukogu otsustele 2006/539/EÜ¹ ja 2005/938/EÜ².

2.2. Ameerika Troopikatuunide Komisjon ja delfiinikaitseprogrammi osaliste koosolek

IATTC on Antigua konventsiooni alusel asutatud organ Antigua konventsiooni ala kalavarude majandamiseks ja säilitamiseks. IATTC võtab vastu kaitse- ja majandamismeetmeid, et tagada konventsiooniga hõlmatud kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine.

AIDCP osaliste koosolek on AIDCPga loodud organ, et tagada mere elusressursside pikaajaline jätkusuutlikkus, mis on seotud seinnoodaga tuunipüügiga Antigua konventsiooni piirkonnas. IATTC-l on märkimisväärsed kohustused seoses AIDCP osaliste koosolekul vastu võetud meetmete rakendamisega ning ta täidab AIDCP sekretariaadi ülesandeid.

IATTC ja AIDCP osaliste koosoleku poolt vastu võetud meetmed võivad muutuda liidu jaoks siduvaks.

IATTC liikmena ja AIDCP osaliste koosolekul osalejana on liidul osalemis- ja hääletamisõigus. IATTC ja AIDCP osaliste koosolek teevad oma otsused konsensuse alusel.

2.3. IATTC ja AIDCP osaliste koosoleku poolt vastu võetud otsused

IATTC on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmeid (edaspidi „resolutsioonid“) ning need on lepinguosalistele siduvad.

¹ Nõukogu 22. mai 2006. aasta otsus 2006/539/EÜ Ameerika Ühendriikide ja Costa Rica Vabariigi vahelise 1949. aasta konventsiooniga moodustatud Ameerika Troopikatuunide Komisjoni tugevdamise konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 224, 16.8.2006, lk 22).

² Nõukogu 8. detsembri 2005. aasta otsus 2005/938/EÜ rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu Euroopa Ühenduse nimel heakskiitmise kohta (ELT L 348, 30.12.2005, lk 26).

Antigua konventsiooni artikli IX lõike 7 kohaselt jõustuvad resolutsioonid 45 päeva pärast kuupäeva, mil IATTC lepinguosalisi neist teavitab.

AIDCP osaliste koosolekul on õigus võtta vastu otsuseid AIDCP eesmärkide saavutamiseks. Sellised otsused on pärast nende vastuvõtmist lepinguosalistele siduvad.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekutel võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

IATTC puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 23. mai 2014. aasta otsusega 10126/14, millega kehtestatakse liidu seisukoht IATTCs ja AIDCP osaliste koosolekul ajavahemikuks 2014–2018. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid ja -suuniseid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka IATTC ja AIDCP eripärasid. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks liidu seisukoht aastate kaupa.

Otsusega 10126/14 nähakse ette, et liidu seisukoht vaadatakse läbi enne 2019. aasta aastakoosolekut. Seetõttu esitatakse käesolevas ettepanekus liidu seisukoht IATTCs ajavahemikuks 2019–2023 ja sellega asendatakse otsus 10126/14.

Otsusega 10126/14 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013³ sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmärgi, mis on sätestatud komisjoni teatise ühise kalanduspoliitika välismõõtmekohta⁴. Lisaks kohandati sellega liidu seisukohta Lissaboni lepingu suhtes.

Käesoleva läbivaatamise käigus võetakse seoses kalapüügitõuga arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“,⁵ liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: Ookeanide tulevikku hõlmav kava“⁶ ja nõukogu järeldusi kõnealuse ühisteatise kohta⁷.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte,

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁴ KOM(2011) 424, 13.7.2011.

⁵ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

⁶ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

⁷ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu“⁸.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

IATTC ja AIDCP osaliste koosolek on lepingu, nimelt Antigua konventsiooni ja AIDCP alusel loodud organid.

Aktidel, mis IATTC ja AIDCP osaliste koosolekul palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt Antigua konventsiooni artiklile IX ja AIDCP artiklile VII on kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju liidu õigusaktide sisule, sh:

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks⁹;
- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks¹⁰; ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist¹¹.

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta Antigua konventsiooni ega AIDCP institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse otsus 10126/14, mis hõlmab ajavahemikku 2014–2018.

⁸ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

⁹ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

¹⁰ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

¹¹ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Ameerika Troopikatuunide Komisjonis (IATTC) ja rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu (AIDCP) osaliste koosolekul võetav seisukoht ning tunnistatakse kehtetuks otsus 10126/14

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega 2006/539/EÜ¹² sõlmis Euroopa Liit Ameerika Ühendriikide ja Costa Rica Vabariigi vahelise 1949. aasta konventsiooniga moodustatud Ameerika Troopikatuunide Komisjoni tugevdamise konventsiooni, millega loodi Ameerika Troopikatuunide Komisjon (IATTC).
- (2) IATTC on Antigua konventsiooni alusel asutatud organ Antigua konventsiooni ala kalavarude majandamiseks ja säilitamiseks. IATTC võtab vastu kaitse- ja majandamismeetmeid, et tagada kõnealuse konventsiooniga hõlmatud kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.
- (3) Nõukogu otsusega 2005/938/EÜ¹³ kiitis Euroopa Liit heaks rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu (AIDCP), millega kutsuti kokku rahvusvahelise delfiinikaitseprogrammi osaliste koosolek. Antigua konventsiooni artikli XIV kohaselt on IATTC-l keskne koht AIDCP rakendamise koordineerimisel ja AIDCP raames võetavate meetmete rakendamisel. AIDCP sekretariaadi ülesandeid täidab IATTC.
- (4) AIDCP osaliste koosolek on AIDCPga loodud organ, mille ülesandeks on vähendada delfiinide tahtmatut surmamist tuuni seinnoodapüügil Vaikse ookeani idaosas järkjärgult kuni nullilähedase tasemeni. AIDCP osaliste koosolek võtab vastu otsuseid, millega tagatakse mere elusressursside pikaajaline jätkusuutlikkus, mis on seotud seinnoodaga tuunipüügiga Antigua konventsiooni alal. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.

¹² Nõukogu 22. mai 2006. aasta otsus Ameerika Ühendriikide ja Costa Rica Vabariigi vahelise 1949. aasta konventsiooniga moodustatud Ameerika Troopikatuunide Komisjoni tugevdamise konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 224, 16.8.2006, lk 22).

¹³ Nõukogu 8. detsembri 2005. aasta otsus 2005/938/EÜ rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu Euroopa Ühenduse nimel heakskiitmise kohta (ELT L 348, 30.12.2005, lk 26).

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013¹⁴ on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.
- (6) Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“¹⁵ ja nõukogu järeldustes kõnealuse ühisteatise kohta¹⁶ sätestatud on liidu poolt kõnealustel foorumitel võetud meetmete hulgas kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja suurendatakse piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhusust ning vajaduse korral parandatakse nende juhtimist.
- (7) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“¹⁷ viidatakse konkreetsetele meetmetele, mille eesmärk on vähendada plasti- ja merereostust ning samuti püügivahendite merel kaotamist või sinna jätmist.
- (8) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel IATTC ja AIDCP osaliste koosolekul ajavahemikuks 2019–2023, kuna IATTC kaitse- ja täitemeetmed ning osaliste koosoleku otsused on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008,¹⁸ nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009¹⁹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403²⁰.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

¹⁵ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

¹⁶ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

¹⁷ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

¹⁸ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁹ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

- (9) Praegu on IATTC kohtumistel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega 10126/14²¹. On asjakohane tunnistada otsus 10126/14 kehtetuks ja asendada see uue otsusega ajavahemikuks 2019–2023.
- (10) Arvestades kalavarude muutuvat iseloomu Antigua konventsiooni alal ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne IATTC ja AIDCP osaliste koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2019.–2023. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel Ameerika Troopikatuunide Komisjoni (IATTC) koosolekul ja rahvusvahelist delfiinikaitseprogrammi käsitleva lepingu (AIDCP) osaliste koosolekul võetav seisukoht on esitatud I lisas.

Artikkel 2

IATTC ja AIDCP osaliste koosolekul võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt IATTC 2024. aasta koosolekuks.

Artikkel 4

23. mai 2014. aasta otsus 10126/14 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

²¹ Nõukogu 23. mai 2014. aasta otsus Euroopa Liidu nimel Ameerika Troopikatuunide Komisjonis (IATTC) võetava seisukoha kohta.